

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-ut. 3 sz.
Kiadóhivatal: N a n a y n o m d a.
HÍRDETÉSEK a szerkesztőségben
és a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Társszerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Főmunkatárs:
Dr. Nyiraty János

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16
kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Szociális bajok és az iskola.

— Indítvány az iskolák javítása érdekében, —

Baja, 1910. február 19

Az állami iskolák gondnoksága legutóbbi ülésen Drescher Béla nagyértékű és nagyérdekű indítványt tett. Az indítvány indokolása oly élesen világít bele társadalmunk bajaiba, hogy szükségesnek tartjuk azt egész terjedelmében közreadni.

Drescher Béla indítványa és előterjesztése ez:

Igen tisztelt Gondnokság!

A Gondnokság utolsó ülésén, hogy beszámoltam volna az ismétlőiskolában szerzett benyomásaimról, felhívtam az igen tisztelt Gondnokság figyelmét azon komoly természetű jelenségre, hogy Baján legalább 400 ismétlőtanköteles gyermek van, akik mert nem járnak valami magasabb fokozatu iskolába, az ismétlőiskolák látogatására kötelezve és akik így részben teljes, részben részleges tétlenségben, minden komolyabb foglalkozás nélkül töltik el életüknek azt a részét, melyben a munka szeretetére, a társadalom és a magok iránti kötelességek megismerésére és teljesítésére kellene nevelődniök és szokniok, az életküzdelem sikeres megvívásához a fegyvereket kovácsolniok. Felállítottam annak valószínűségét, hogy ebben az így eltöltött ifjkorban rögződik meg köznépünknek dologtalanságra való hajlandósága és ennek kihatásaképpen így keletkeznek aztán társadalmunk súlyos bajai: az osztálygyűlölet, a nyomor, a bűn, városunk szegénysége és — mert e bajok jellege nem lokális — országunk gazdasági hátramaradottsága.

Ezen alkalommal a Gondnokság az ügghöz és magához egyaránt méltó igen élénk érdeklődést tanúsított e jelenség iránt és segíteni akarásának buzgalmában nyomban határozatokat is hozott, melyek az ismétlőiskoláknak a jelenleginél jobbra átalakítását célozzák.

Helyes. Ha van ismétlőiskolánk, annak jónak is kell lenni. A jó ismétlőiskola talán némileg enyhíteni tudná és fogná is a bajt. De kiküszöbölni semmi esetre sem. Mert a baj fészke nem ebben az iskolában leledzik. Sőt a kivá-

natos állapot inkább az volna, hogy a városnak ilyen iskolája egyáltalán ne is legyen, hogy az ismétlőtanköteleseket mind felszívják magukba a magasabb fokozatu iskolák, az ipar meg a kereskedelem. Az ismétlőiskola igazi helye nem a város, hanem a falu, melynek nincsenek magasabb fokozatu tanintézetei, kereskedelme, ipara és az ismétlőiskola nyújtotta gazdasági ismeretek fokozatos betetőzését képezik a földmives nép oktatásának.

A baj gyökere valójában másfelé ágazik, mindamellett szintén az iskolához vezet. Am nem az ismétlő-, hanem a mindennapi iskolához, amelyből alsóbb néposztályunk egészségtelen közszelleme szedte a multban táplálékát. Mert közhelyé általánosult s így bizonyításra nem szorul már a tétel, hogy a feladata magaslatán nem álló iskola melegágya minden szociális bajnak, magában hordván azon antievolucionális tényezőket, melyek a haladásnak útjában állanak. És az a tény, hogy ez az egészségtelen közszellem él és uralkodik az alsóbb néprétegben, elvitázhatlanná teszi azt a másik tény és állítást, hogy az elemi iskolák a multban nem állottak feladatuk magaslatán, hogy ennek a közszellemnek volt miből táplálkoznia.

Ha pedig ezt a tényt megállapítottuk, a szóban forgó jelenség hatóokát felismervén kötelességünk szerint a baj megszüntetése céljából gyógyító szer keresésére indulunk el, akkor az utaink megint csak ugyanoda, az iskolához vezetnek. Természetesen. Mert hiszen a rossz iskola okozta bajoknak nincs más orvossága, mint a jó iskola, mely és ez újból már közhelyé szűrődött igazságnélkülözhetlen alapfeltétele az egészséges fejlődésnek, a szellemi és anyagi javakban való gyarapodásnak.

Tehát ha a bajt orvosolni, alsóbb néposztályunk egészségtelen közszellemét egészséggel óhajjuk kicserélni, akkor elodázhatlan teendők az, hogy állami iskoláinkat feladatának magaslatára segítsük.

Mert félünk sem végeztünk volna a mi népiskoláink államosítása által igen tisztelt Gondnokság, ha azt csak gazdasági okokból és csak névleg tettük azzá, ha nem adnók meg nekik, ha nem öntenénk beléjük azt a tartalmat is, mely őket a magyar állam tekintélyének színvonalára emeli, ha nem tesszük őket ahhoz méltóvá. Sőt az én lelki szemem előtt még ennél is több, az az eszményi bajai iskola lebeg, mely nem az állami címtől kér magának diszt, hanem megfordítva

mint az iskolák mintaképe, ő szerez annak hirt és dicsőséget.

Felesleges szószaporításra vezetne azonban ennek a gondolatmenetnek továbbfűzése. Meg vagyok győződve arról, hogy az igen tisztelt Gondnokság lelkében a mi iskoláinknak ugyanaz az ideálja él, amelynek az előbbi szavakban kifejezést adtam; hogy egy én velem abban a gondolatban és hitben is, hogy annak a bajnak, amelyre előbb utaltam, biztos és egyben kizárólagos orvossága is az ilyen iskola; és végre meggyőződésem az is, hogy cselekedni vágyó akaratban él a készség is a Gondnokságban arra, hogy ezt az ideálját megtestesítse. A mi mégis mindezek elmondására sarkal, az az a körülmény, hogy nem látom a Gondnokság működésében a célnak azt a pontos kitűzését, eljárásában azt az egységes koncepciót, amelyek a sikernek, az eredménynek nélkülözhetetlen előfeltételei akkor, amikor olyan óriási munkával állunk szemben, mint amilyen ami eszményünk megvalósítása, iskoláinknak mintaiskolákká való átalakítása. Természetesen nem is láthattam, mert egy ekkora testület, amekkora ez a Gondnokság, a megfelelő szerv nélkül ilyen céltudatos, akaratát egy irányba tartó és aztán ebben az irányban haladó munkára — képtelen.

Nem celom ez alkalommal tehát szavakba önteni a helyes, vagy helyüket meg nem álló gondolatokat, melyek az állami iskolák átalakítására és vezetésére vonatkozóan bennem élnek. Nem kívánok arra utalni, hogy én nem tartom pl. egészen törvény- és szabályszerűnek a Gondnokság megszervezését úgy, amint az megszerveztetett; ellenben határozottan károsnak vélem a bajai állami népiskoláknak azt az egymástól csaknem egészen független hármastagozódását, mely egységes vezetést, rendtartást, mintaszerűséget az egész vonalon eleve kizár; nem akarok arra sem reámutatni, hogy már tisztázni kellett volna rég a viszonyt, melyben az egyes tagozatok az egészhez, az egyes igazgatók a vezetőhöz állanak; hogy meghatározandó lett volna már a két ismétlőiskolának a mineennapi iskolához való állása, felépítményszerűsége, avagy önállósága; hogy a felsővárosi általános ismétlőiskola törvényszerű létjogosultság hiányában mai alakjában és szervezetében fenn nem volna tartható, hogy úgy a mindennapi, mint — különösen — az ismétlőkötelesekre nézve törvénytáulálta beiratkozási és iskola-látogatási kényszer érvényesítése a legnagyobb szigorral hajtandó végre mind ez ideig, míg nem az ezekiránti kötelességek teljesen át nem mennek a közönség tudatába; hogy a kétféle tankötelezettség határán a mindennapi iskolakötelezettség teljesítése után, a legéberebb gondossággal, a haza sorsán aggódó lelkiismeretességgel kell a tanítói karnak odahatni, hogy az a gyermekifjú a dologtalanságtól el, ellenben a hasznos munkára átte-reltessék, hogy az ismétlőtankötelesek a szá-

mukra rendelt iskolában valóban értékes, a gyakorlatban ugyyszólván készpénzre felváltható ismeretekhez jussanak; hogy valami alapról, valami forrásról kellene gondoskodnunk, melyből a szegénysorsu tanszer és ruházati szükségletei volnának fedezhetőek, stb. Mondom igen tisztelt Gondnokság, nem kívánok, e gondolatokat kifejtvén, türelmükkel visszaélni.

Hanem egy konkretizált indítványt óhajtanék tenni!

Azt az indítvány, hogy az iskolák átalakításának tulajdonképpen csak most kezdődő nehéz munkájához alkossa meg a Gondnokság a maga fejét és abban az agyat, azt a szervet, amely gondolkozik, tervez, célokat tűz ki, programot csinál, akaratot cselekvésre indít, erőket egy hatóirányba tesz össze. Az állami iskolák vezetőjével együtt alkosson egy kis 5 tagu bizottságot, amelyenről szó ugyan nincs az utasításban, de amelyre legálább ideiglenesen, míg az átszervezkedés műve teljesen készen lesz, amiglen minden a rendes kerékvágásban fog mozogni, sokkal nagyobb a szükség, mint a gazdasági szakbizottságra, melynek megalakítása az Utasítás szerint kötelező. Vezérlő-, végrehajtó-, tanítási-, szervezőbizottság, állandó választmány lesz-e a neve ennek a bizottságnak, az egészen mellékes. A fődolog az, hogy benne legyen az a három tanintézeti igazgató, akik tagjai ennek a gondnokságnak, akiknek hivatali működésük révén valósággal a vérükbe ment át az a rendes, pontos, pedáns, intenzív munka, amely e helyt nélkülözhetetlen és benne legyen dr. Fehér Lőrincz tb. főjegyző, az állami iskoláknak odaadásteljes buzgalmu intézője, mint összekötő kapocs az iskola között egyrészt, a közigazgatási- és az állami hatóságok között másrészt. A fődolog az, hogy ezek gazdag tapasztalatai, érett megfontolása támogassák, gyámolítsák nehéz munkájában az állami iskolák igazgatóját. A fődolog az, hogy az ügyeknek ezen bizottság által való irányítása útján a Gondnokság megvalósíthassa az ő eszményét a bajai állami elemi népiskoláknak mintaintézménnyé fejlesztését, melyhez e szerve, a fej és az agy nélkül, el aligha fog juthatni.

Indítványomat van szerencsém az igen tisztelt Gondnokság bölcs mérlegelése alá bocsátani, jóindulatába és elfogadásra ajánlani.

Drescher Béla.

Ugyancsak egy érdekes indítványt terjesztett a Gondnokság elé Novoth István iskolaigazgató is. Ezt az indítványt keddi számban ismertetjük.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. február 19

A politikai helyzet.

A partalakulás.

Törvényhatóságok a kormány ellen.

A kormánypart ma tartotta meg partalakuló népgyűlését, melyet a Nemzeti Társaskör titkára, dr. Reiner Béla jelen-

tett be a rendőrségnél. A népgyűlés elnöke: Csáky Albin gróf. Napirend: Elnöki megnyitó, a program és indítványok.

A gyűlésre délután 2 órakor indultak el gyalogosan a Nemzeti Társaskörből a Vigadóba. Három óra után nyitotta meg a gyűlést az elnök. A napirend többi tárgyához gróf Khuen-Héderváry Károly és Tisza István gróf szóltak.

A szocialisták tüntetéssel fenyegetődtek, de délutáni három óráig még semmi tüntetés sem volt. Azt hiszik, hogy a tüntetés vagy egészen elmarad, vagy a gyűlés után lesz.

A mai partalakító gyűlés méltó zenekísérete Udvarhely megye törvényhatósági bizottságának határozata. A törvényhatósági bizottság közgyűlésén 110 szóval 6 szavazat ellen bizalmatlanságot szavaztak a Khuen kormányra.

Lueger állapota.

Lueger Károly, Bécs város polgármestere ma délelőtti 11 órakor felvette az utolsó kenetet. Lueger állapotában ugyan nem állott be rosszabbodás, de orvosai a beteg életéhez kevés reményt fűznek.

A Haverda-ügy epilógusa.

Lengyel Zoltán dr. éles nyilatkozatot tett közzé a fővárosi lapok rendőri tudósítói ellen. Ezért Fehér Aladár dr. fővárosi hírlapíró provokáltatta Lengyel Zoltánt.

NAPIHIREK.

Ki lesz a főispán? Még mindig nem tudjuk egész bizonyossággal, hogy ki lesz Baja város főispánja. Amióta a Khuen-Héderváry kormány elfoglalta helyét, már egész csomó kombináció került forgalomba. Ma ismét egy új nevet emlegetnek. A Szabadkán megjelenő Bácsmegyei Napló azt írja, hogy Szabadka és Baja főispánjává a legközelebbi napokban *jószási Purgly Sándor* volt öliberális képviselő fog kinevezettni.

Ismeretterjesztő előadás. Székely Károly főgimn. tanár holnap, vasárnap délután 4 órakor fogja a főgimnázium tornacsarnokában megtartani a múlt vasárnapra hirdetett — a nap-, a hold- és egyéb csillagokról szóló — előadását. — Az igazgatóság ezúttal megismétli ama kérését, hogy a hölgyek szíveskedjenek a kalapjaikat a ruhatárban hagyni. Ezen kérés annál is inkább indokolt, mert az

előadást vetített képekkel fogják kísérsni s a mai à la Blériot-kalapoktól bizony legfeljebb az első sorban ülők láthatnának.

Közgyűlés. A Bajai I. Kath. Nőegylet február 20-án, vasárnap délután 2 órakor a város háza tanácstermében tartja rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt évi jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztári jelentés, zárószámok, költségvetés, fölmentés. 5. A választmány kiegészítése. 6. Az ovodák és menházak államosítása következtében új működési terek (pl. napközi otthon, cselédotthon stb.) megjelölése. 7. A büntető-novella által a kiskorú büntettek javára megkivánt patronage. 8. Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök ur ömeltőségéhez intézendő kérvény Baján tartandó konferencia-beszédek tárgyában. 9. Indítvány az 1840-iki nagy tüzvész 70-ik évfordulójának mikénti megünneplése iránt. 10. Egy kézimunka-kiállítás tervezete. 11. Új tagajánlás. 12. Egyéb indítványok.

Kis madaram. A Kath. Legényegylet ilyen című színjátéka iránt a tegnapi emlékpórában is igen nagy fokban nyilvánult meg a közönségnek érdeklődése. Előrelátható, hogy a vasárnap délutáni repriz is szép közönséget fog a »Bárány Szálló« nagytermébe vonzani. Meg is érdemi mind a darab, mind pedig az előadás, de kivált ez utóbbi, melyben az egylet műkedvelői gárdájának régi és új legjava erői a legjobbat produkálták.

Pénzgyártógép betéti társaság. Szerdán éjszaka történt még, hogy a csendőrség péri Szabó Sándor Szeremléről Bajára költözött gazdát és vendégét, Dobsa József pécsi rajzoló letartóztatta. A városban elterjedt hírek tudni vélték, hogy egy pénzhamisító bandát lepleztek le, pedig másról volt szó. Itt egy, az országra kiterjedő csalást leplezett le a csendőrség. A vállalat szellemi vezetője Dobsa József rajzoló volt, aki a hiszékeny embereknek 100 korona ára jó pénzért 1000 korona hamis pénzt ígért. A 100—200—300 korona jó pénzeket fel is vették, de a hamis pénzt soha sem szállították. A vállalatnak volt még egy üzlet-ága. Pénzgyártó gépeket szállítottak. Ezek a gépek meg arról nevezetesen, hogy mindent lehet velük csinálni, csak pénzt nem. A banda már régen működik az egész országban és rengeteg sok embert csaltak meg. A csendőrség már régen figyeli péri Szabó Sándort, de különösen egy elegánsan öltözött, csinos fiatal embert. Szerdán éjszaka ütöttek rajtuk péri Szabó tanyáján. A csinos, elegáns fiatal ember Dobsa József rajzoló — üzletvezető volt. A nyomozás tovább folyik, mert a bandának igen sok tagja van Bácskában, Pestmegyében, Tolnában, Baranyában és egyéb vármegyében.

Báli értesítés. A »Bajai Ipartestület a Körrel« egyetemben könyvtára javára február 28-án, húsvét hétfőn este 8 órakor saját háza összes termeiben színelőadással egybekötött jótékony célú tánc-estélyt rendez. Az elnökség.

Kitünő minőségű vadászfegyverek.

Flóbert-fegyverek és revolverek

minden rendszerben, egyszerű és finom kivitelben. Mindennemű vadászeszközök és felszerelések nagy választékban és jutányos áron.

KORCSOLYÁK: Jackson Haynes, Kondor, Jégkirály, Halifax, Columbus és Blosta

minden nagyságban és kivitelben kaphatók: **Drescher Gyula kereskedésében Baján.**

Közgyűlés. A bajai 48/49. elaggott, szegény-sorsú honvédeket segélyező-bizottság folyó évi február 15-én d. u. 2 órakor tartotta az Ipartestület helyiségében évi rendes közgyűlését. Az évi jelentésből kitűnt, hogy az év folyamán adomány, havi 1 kor. 40 és 20 fillér segély címén befolyt 834 kor. 80 fillér. — A közgyűlésből folyólag köszönet szavaztatott a szegény aggjainkat külön is segélyző adományozóknak, névszerint: özv. Natti Józsefné úrnő 30 kor., a zirci cisztercita rendház nevében Werner Adolf dr. igazgató úr 20 kor., Honszeretet páholy 21 kor., Weidinger Dezső úr 5 kor., Cérnay Imre úr 1 korona adományokért, ugy Nyiraty Csörike, Kádas Margitka, Koósz Macuska urhölgyeknek, Pollerman Bertalan, Demek Károly, Stráhl István, Tittjung Nándor, Wurmfeld Gyula uraknak szivarvégek gyűjtéséért. — A befolyt adományok és havi segélyösszegekből a következő agg honvédek részesültek:

Horváth Ferenc 80 éves élvezett . . .	82:32
Kromenwetter Lipót 85 éves élv. . .	82:31
Kohn Ignác 87 éves élv.	82:31
Mayer Márton † 82 » »	82:31
Matos György 81 » »	82:31
Mezey Lajos 81 » »	82:31
Németh István 89 » »	82:31
Pallovits Antal 83 » »	82:31
Péchy József 79 » »	82:31
Vinkó Márton † 92 » »	82:31
ehhez hozzáadva Szöcny Ferenc pénzbeszedő illetményét	82:31
ifj. Nánay Lajos nyomtatvány-számlát . . .	5.—
Csermák S. könyvkötő-számlát	—80

Összesen: 834:80

Az évi jelentés kapcsán a felügyelő- és számvizsgáló-bizottságnak, ugy a tisztikarnak a felmentvény megadatott. — Horváth Ferenc 48-as honvéd köszönő szavai után ugy a tisztviselők, mint a felügyelő- és számvizsgáló-bizottság — már éveken keresztül működő — tagjai újból egyhangulag választattak meg.

Közgyűlés. A II. temetkezési egyesület dolgai rendbe jöttek és az egyesület holnap, vasárnap délutáni 2 órakor tartja rendes közgyűlését a városháza közgyűlési termében.

A tolnai vásár. Tolna nagyközség azzal a kéréssel fordult Bajához, hogy járuljon hozzá ama kérelméhez, hogy április 25-én pótvásárt tarthasson. A tanács véleményét kért az ipartestülettől és a kereskedelmi kaszinótól. Az ipartestületnek nem volt ellene kifogása, ellenben a kereskedelmi kaszinó azt kérte, hogy a város foglaljon ezen kérelem ellen állást, mert a tolnai pótvásár megrotonaná az ugyanaz napra eső bajai rendes országos vásárt.

Gyermekgyilkosság Alsókablon. Rémes eset történt a napokban — mint levelezőnk írja — Alsókablon. Andrity Jutka ottani leány egy fiugyermeket szült. Hogy szégyenét palástolja, a csecsemőt az áznyékszékebe dobta; majd pedig, hogy sirása hallható ne legyen, egy karóval lenyomta. A bűnös anyát a törvényszéknél feljelentették.

Március 15-iki ünnepély. A »Bajai Ipartestület« a »Kath. Legényegylettel« együttesen március 15-én délután az Ipartestület nagytermében ünnepélyt rendez. Este ugyancsak az ipartestület nagytermében társas vacsora lesz, amely alkalommal a vacsorát Preimajer Pál ismert vendéglős szolgáltatja. A vacsorára már nagyban folynak az aláírások. Aláírási ív van az ipartestület hivatalában, a kath. Legényegyletben, Preimajer Pál vendéglősnél. A teljes ünnepi programot később fogjuk meghirdetni. A Rendezőség.

Bajai iparos sikere. Huber Lajos helybeli épület-bádogos és szerelő iparos a M. Kir. Szabadalmi Hivataltól, az általa feltalált »Biztonság« szőlőpermetező készítésére 47708./1909. szám alatt szabadalmat nyert.

A kitűnően bevált permetezőről hozzáértők nagy elismeréssel nyilatkoznak. A permetező a feltalálónál kapható.

Nagy halvacSORA! A Bárány Szálloda emeleti nagy termében március hó 15-én a szokásos halvacSORÁT az idén is megtartom, aláírni lehet a Bárány éttermében. A nagyérdemű közönség minél számosabb aláírását kéri tisztelettel

HORVÁTH JÁNOS
vendéglős.

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamájolajat szivesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható Gyarmati Emil gyógytárában Baján, egy üveg ára I K. 60 fillér.

Tudományosan megállapított tény, hogy a pörsenések, mitesserek és az arcbőr más tisztatlanságai a rossz és rendetlen emésztésből erednek. A természetadta **Ferencz József**-keserűviz a gyomrot rövid idő alatt kíméletesen hozza rendbe és így biztosan megszünteti az egész kellemetlenség okozóját. — Ha a hölgyek tiszta és szép arcbőrt kívánnak, ne dobják ki pénzüket haszontalan „szépitőszerekre“, hanem igyanak időközönként — mindig éhgyomorra — fél pohárnyi valódi „Ferencz József“-vizet, melyet az összes gyógytárakban és jobb ásványvízüzletekben árusítanak az egész világon.

Szerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: NÁNAY LAJOS könyvnyomdája.

Szerkesztőség telefon száma: 101.
kiadóhivatal telefon száma: 115

A
gör. kel. szerb egyházközség
Erzsébet királyné u. 6. sz. bérházában
négy szobából és mellékhelyiségekből
álló emeletes

utcai lakás

f. é. május 1-re kiadó.

Értekezhetni: **Hadzity Kuzman**
szerb egyházközs. főgondnoknál.

Singer és körhajós varrógépek

házi és ipari célokra.

Eredeti Meteor folytonégő KÁLYHÁK,
Nickel füstcsövek,
Korcsolyák,
Husvágó-gépek

kiváló jó minőségben kaphatók:

Scheer és Weidinger
vaskereskedő cégnél.

Szabott árak.

Elegáns URAK és HÖLGYEK

ma már kizárólag

Kobrak-cipőt

hordanak,

amelyben a járás biztos és kényelmes.

Kapható:

LÁZAR SÁMUEL

lát- és kötszerésznél

BAJA.

Elegáns fazon.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására juttatni, hogy világhírű Müncheni Paulaner sörfőzdéből vasárnaptól kezdve március hó végeig, naponta frissen csapolt

Salvator sör

lesz kapható.

1 pohár 40 fillér.

Teljes tisztelettel

Preimajer Pál

Casino vendéglős.

Egy teljes

fürdőszoba berendezés

eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Kapots Nándornál Baja.

A Bajai Czellövész Társulat
kerthelyiségeiben

a Lőkertben

idény-

virágok

olcsón kaphatók,

rózsafák és diszcserjék

előre megrendelhetők.

Keresek

egy gyakornokot az irodám
és egy tanoncot az üzlettem részére.

Schleisinger Gyula
vaskereskedő.

NEU zsibárús BAJA

most Erzsébet királyné-út 54. szám, az ócska-piac közelében.

VESZÉK

egyenruhát, uraságoztól levetett ruhákat, cipőket, ágytollat, vörös- és sárgarezet, törött aranyat, ezüstöt, szóval minden értékes tárgyat a legmagasabb árban.

Ugyanott egy csinos matt szoba-butor egy kis szatócs-üzlet berendezés,

íróasztalok

és különféle butordarabok is eladók minden elfogadható árban.

Használt Stiria, Kaiser és Waffennrad gyártmányú kerekpárok itt kaphatók.

Kivánatra házhoz is elmegyek!

Tanoncok

felvétetnek azonnal Aczél és Salamon gazdasági gépjavitó műhelyében.

Jókai Mór utca 14. számú házban 2 szoba, tágas zárt folyosó, konyha, éléskamra, fáskamra és külön padlással bíró

utcai lakás

bérbe kiadó. Az érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek Dr. Nyiraty János ügyvédi irodájában.

Batthányi Lajos utca 13. számú házban 3 szoba, tágas zárt folyosó, konyha, éléskamra, fáskamra, mosó konyha és külön padlást magában foglaló

Utcái lakás

május 1-ére esetleg azonnal kiadó. Bővebb értesítés kapható Dr. Nyiraty János ügyvédi irodájában.

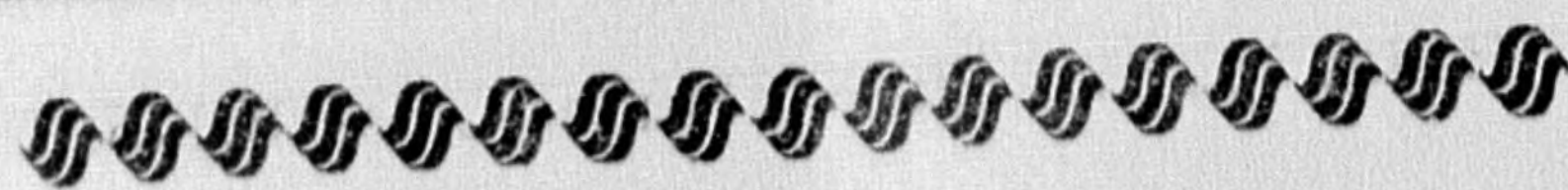

Kiadó vagy eladó ház.

A Budapesti út 89. számú ház üzlet-helyiséggel együtt kiadó vagy eladó.

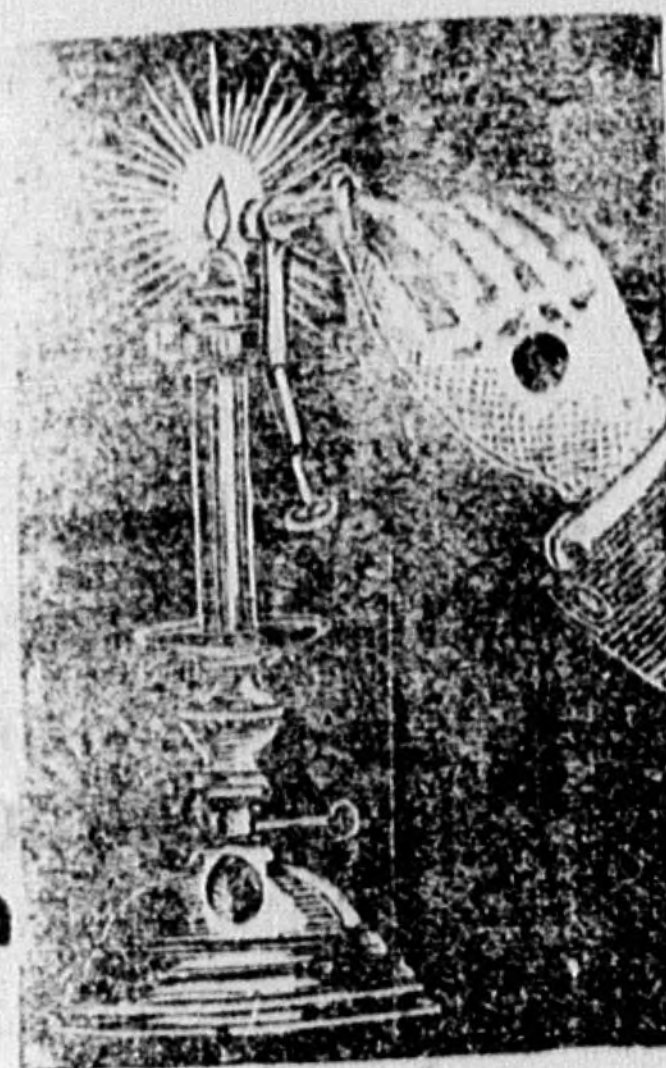
Bővebb felvilágosítást ad

Szerletics Mátyás szabóiparos.

1909-i
szenzációs ta-
lálmány:
öngyújtó
ércgyertya

Jupiter

zsiradékmentes petróleumtöltéssel.

Használatban tiszter olcsóbb, mint a közönséges milly- vagy stearin-gyertya, csak 5—6 fillérbe kerül és 18—20 óra hosszat szagtalanul, szépen világít. A fény tetszés szerint kisebbre vagy nagyobbra szabályozható. »JUPITER« meggyullad magától, gyufa nélkül, egyszerű nyomás által a gyújtókerékre. — 10 évi jótállás törés és jó működésért. — Fontos minden családnak, főképen vendéglők, szállodák, üzletek, gyárak, templomok részére.

Ára: 1 drb 6 kor. 3 drb 16 kor. 6 drb 30 k 12 drb 57 kor. — éjjeli lámpára üvegtulipán 1 korona, több, utánvétellel.

Ügynökök és viszonteladók mindenféle kerestetnek.

Oszt. magy. Union vállalkozás pat. találmányok részére

Wien, V., Wiedner főutca 105.

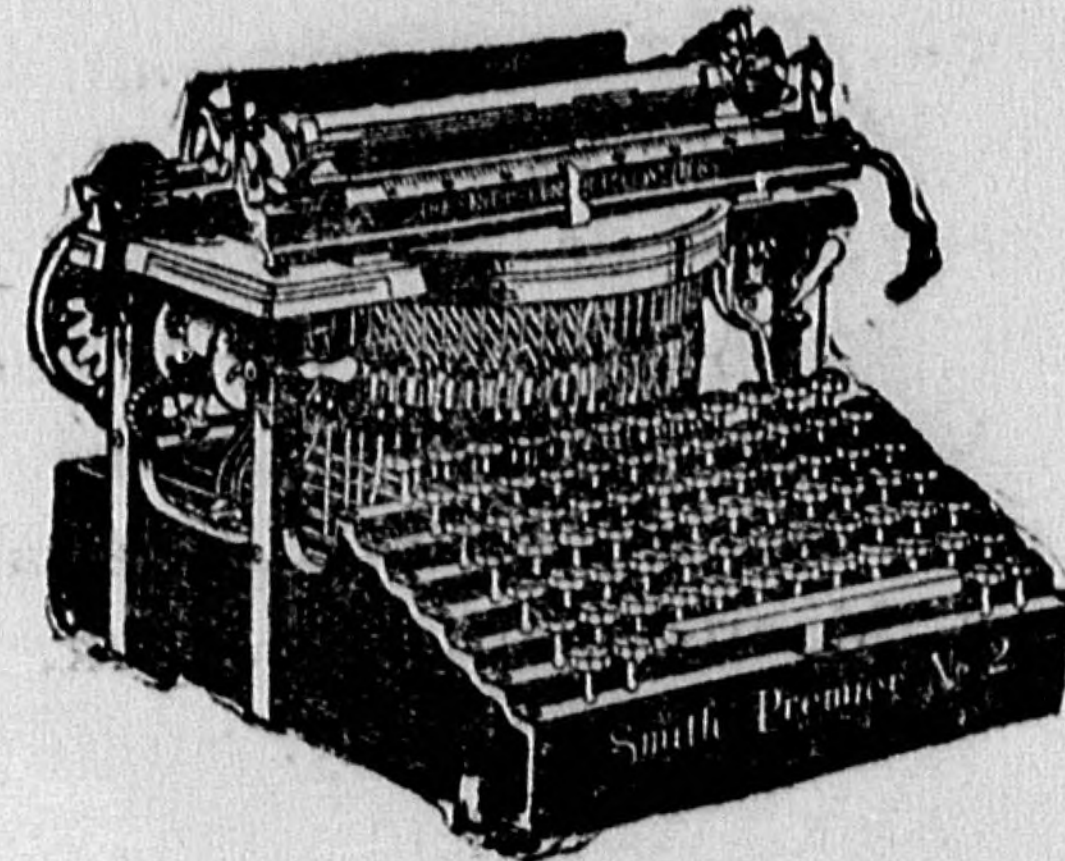

Jókai Mór utca 14. számú

H A Z

szabadkézből azonnal eladó. Bővebb értesítés kapható Dr. Nyiraty János ügyvédi irodájában.

ELSŐRENDÜ
ÍRÓGÉPEK
JUTÁNYOS ÁRON

SCHLESINGER GYULA
VASKERESKEDÉSÉBEN.

Hirdetések

felvétetnek — a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

A református templom mellett,
Deák Ferenc utca 17. sz. alatt
3 szobából s egy fürdőszobából álló

utcai LAKÁS

a szükséges mellékhelyiségekkel együtt
f. évi május hó 1-re kiadó.

Értékezhetni:

Olácsy György állami tanítónál
az udvari lakásban.

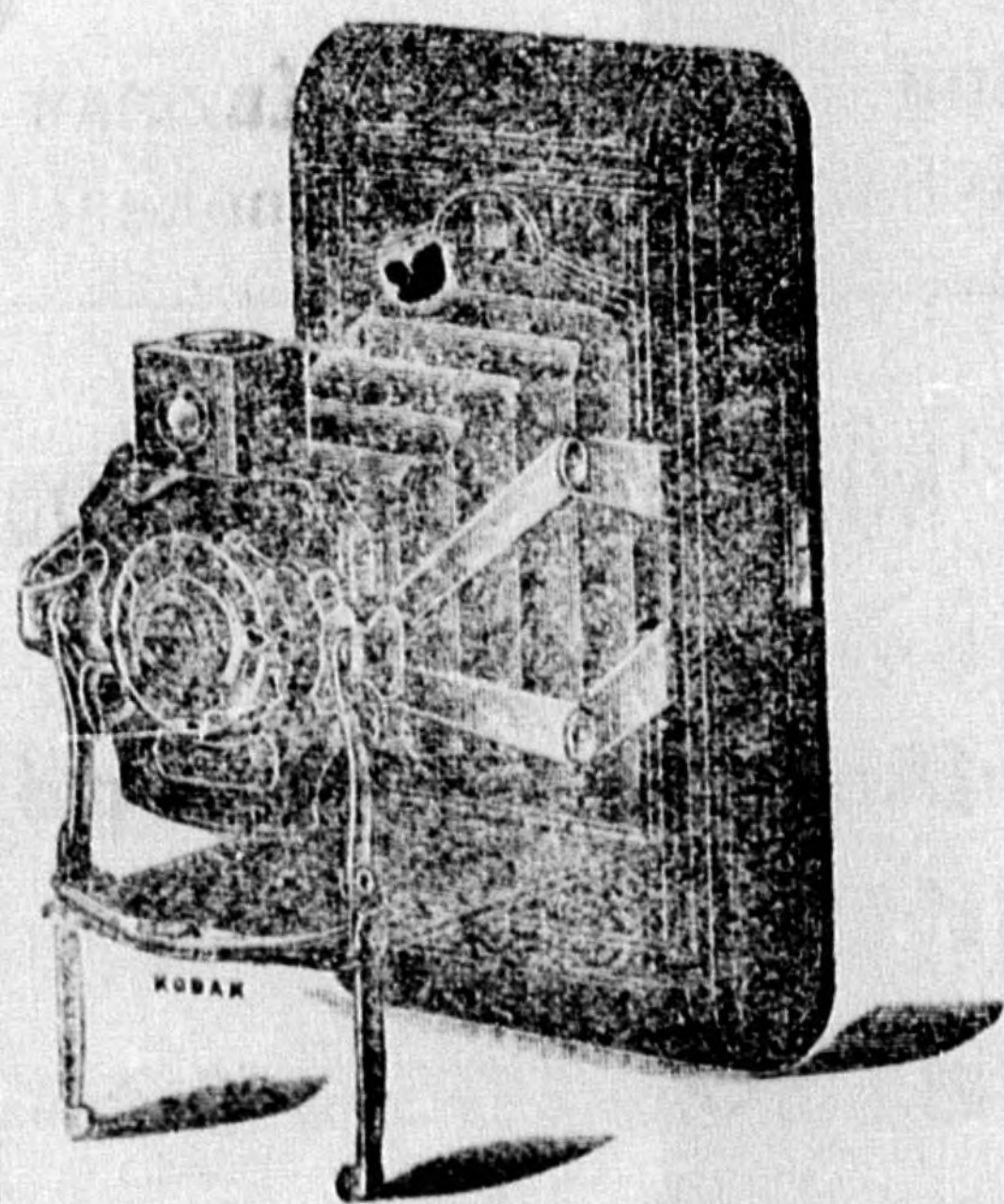
Legmegfelelőbb

alkalmi ajándékok

Ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében

kaphatók.

Fényképező-gépek

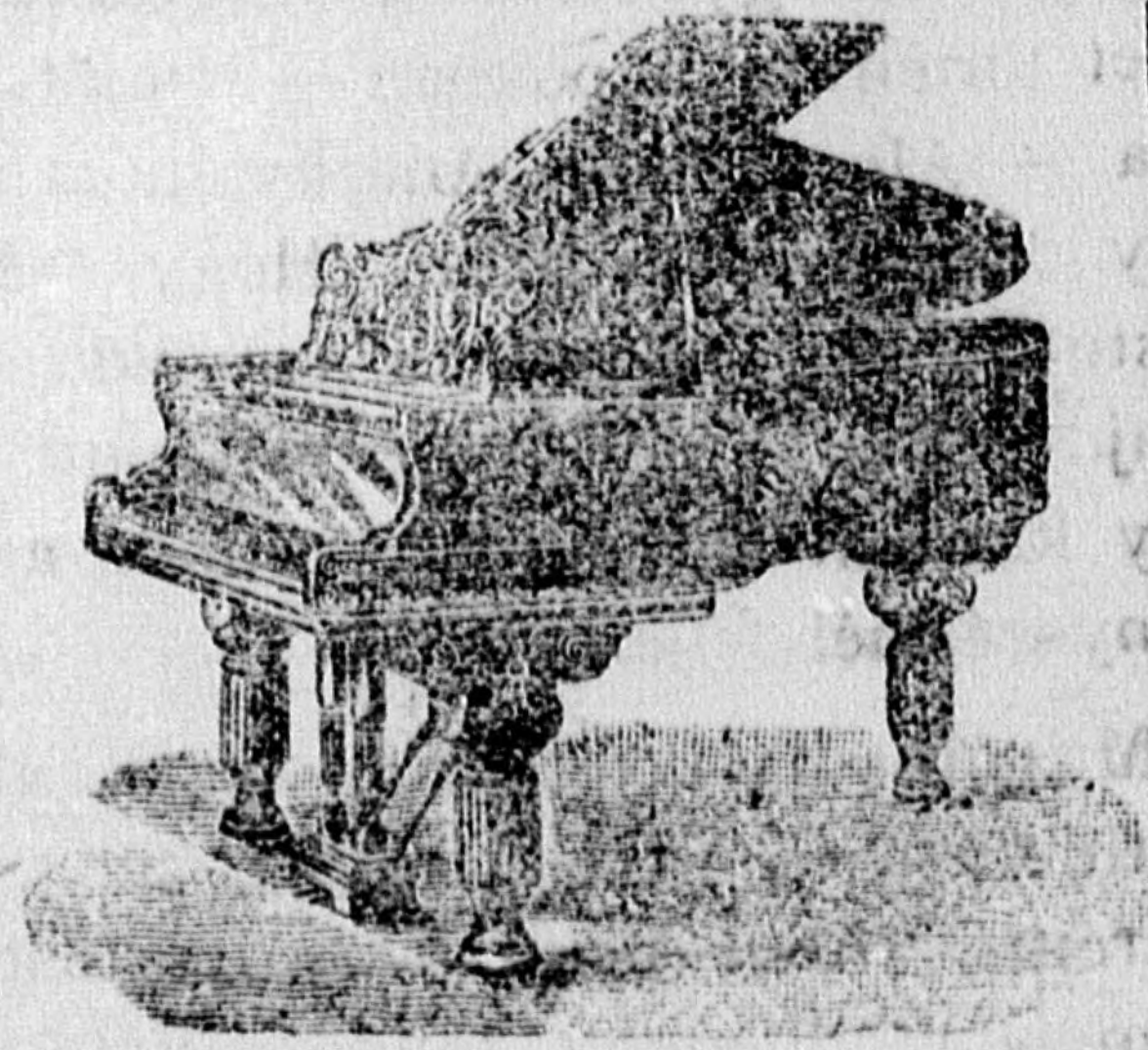

8 koronától 300 koronáig
— óriási választékban! —

Képeskönyvek,
Meséskönyvek,
Ifjúsági iratok,
Dizsművek, Diszes
levélpapíros dobozok,
Imakönyvek,
Írószer-készletek,
HEGEDŰK,
Hegedű-tokok
nagy választékban!

Laubeger-féle zongorák.

Schunda-féle
cimbalmok.